

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH120052
NAZWA
OBSZARU Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH120052	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego

1.4. Data opracowania 2008-12	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2006-01
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2011-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-10
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 29 sierpnia 2022 r. w spr. soo Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego (PLH120052)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r., powiększenie (seminarium) - 12.2012 r. Zmniejszenie pow. - 11.2019 r.
--------------	---

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
20.4772

Szerokość geograficzna
49.7326

2.2. Powierzchnia [ha]:
5704.93

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL21	Małopolskie
------	-------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (34.96
%)

Alpejski (65.04
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3240			0.4		M	D			
9110			430.6		M	B	C	B	B
9130			559.19		M	C	C	B	C
9170			4.5		M	D			
9180			16.5		G	A	C	A	A
91P0			249.52		M	B	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1321	Myotis emarginatus			r	700	1500	i		G	A	B	B	A
M	1324	Myotis myotis			r	150	350	i		G	C	C	C	C
M	1303	Rhinolophus hipposideros			r	800	1300	i		G	A	B	B	A

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N21	1.56
N16	10.18
N23	0.38
N19	37.15
N17	15.17
N10	0.0
N12	35.56
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Beskid Wyspowy to część Beskidów Zachodnich położona pomiędzy doliną Raby a Kotliną Sądecką. Jego cechą charakterystyczną jest "wyrastanie" odosobnionych, wyspowo wznoszących się szczytów z typowo podgórskiego, sfalowanego łagodnymi garbami krajobrazu. Szczyty te mają strome, czasem nawet bardzo

spadziste stoki, wierzchowina jednak z reguły jest płaska i wylesiona. Beskid Wyspowy jest krainą łączącą w sobie cechy podgórskie z górskimi. Podłoże geologiczne stanowią utwory fliszu karpackiego płaszczowiny magurskiej (piaskowce gruboławicowe i łupki). Na stokach spotyka się wychodnie skał piaskowcowych. Fragmenty ostoi obejmują szczyty: Ciecień (829 m n.p.m.) i Kostrza (720 m n.p.m.) oraz fragment Pasma Łososińskiego. Obszar utworzony został dla ochrony kolonii rozrodczych podkowca małego, nocka orzęsionego i nocka dużego.

"Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego" tworzy jedenaście enklaw. Każda z nich obejmuje obiekt lub obiekty, w których zamieszkują kolonie rozrodcze i obszary żerowania nietoperzy. Tyimi enklawami są:

- Klasztor w Szczyrzycu (wcześniej obszar PLH120023) i Kościół w Skrzydłnej- kolonie rozrodcze podkowca małego i nocka orzęsionego oraz schronienie nocka dużego na strychach budowli sakralnych
- Kościół w Łącku - kolonie rozrodcze nocka dużego i podkowca małego na strychu kościoła w Łącku
- Kościół w Łukowicy - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu kościoła w Łukowicy
- Kościół w Słopnicach - kolonie rozrodcze nocka dużego i podkowca małego na strychu kościoła w Słopnicach
- Kościół w Szyku - kolonie rozrodcze podkowca małego na strychach kościołów w Szyku, w Nowym Rybiu i Wilkowisku
- Kościół w Łososinie Górnej - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu kościoła w Łososinie Górnej
- Kościół w Podegrodziu - kolonia rozrodcza nocka dużego na strychu kościoła w Podegrodziu
- Kościół w Jazowsku - kolonie rozrodcze nocka dużego i podkowca małego na strychu kościoła w Jazowsku
- Kościół w Laskowej - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu kościoła w Laskowej
- Okolice Laskowej cz. N - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu Kościoła w Kamionce Małej
- Okolice Laskowej cz. S - kolonie rozrodcze podkowca małego, nocka dużego i nocka orzęsionego na strychach kościołów w Ujanowicach, Jaworznej i Żmiącej.

4.2. Jakość i znaczenie

Jeden z najważniejszych obszarów dla zachowania populacji podkowca małego i nocka orzęsionego w Polsce. Znajdują się tu należące do największych w naszym kraju kolonie rozrodcze obu tych gatunków. W okresie letnim Jeden z najważniejszych obszarów dla zachowania populacji podkowca małego i nocka orzęsionego w Polsce. Znajdują się tu należące do największych w naszym kraju kolonie rozrodcze obu tych gatunków. W okresie letnim przebywa tu ok. 10 % monitorowanej populacji podkowca małego i prawie 40% znanej z nielicznych stanowisk populacji nocka orzęsionego.

Podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros* (1303)

Dla określenia znaczenia obszaru dla ochrony gatunku wykorzystano dane o wysokiej jakości „G” (monitoring liczebności nietoperzy w koloniach rozrodczych, znajdujących się na terenie obszaru).

Populacja: Liczebność populacji podkowca małego w Polsce określana na podstawie kolonii rozrodczych jest szacowana na ok. 6500 osobników w alpejskim regionie biogeograficznym i ok. 550 osobników w kontynentalnym regionie biogeograficznym. Liczebność podkowca małego w obszarze Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego określono na 800-1300 osobników, co oznacza, że jest to najważniejszym dla tego gatunku obszar chroniony w kraju, zawierając 10% jego krajowej populacji i ponad 20% populacji w alpejskim regionie biogeograficznym.. Liczebność ta mieści się w przedziale $100\% \geq p > 15\%$ co pozwala na ocenę populacji „A”. Pomimo osiadłego trybu życia podkowca małego, na terenie Ostoi nie stwierdzono zimowisk tego gatunku.

Stan zachowania siedliska gatunku: Siedliska kolonii rozrodczych, znajdujących się na strychach budynków sakralnych, znajdują się w dobrym lub bardzo dobrym stanie. W najgorszej sytuacji znajduje się kolonia podkowców małych w kościele w Żmiącej, która w wyniku zamknięcia wlotów dla nietoperzy zanikła, a jej odtworzenie jest niemożliwe ze względu na negatywne nastawienie miejscowej ludności. W związku z powyższym, stopień zachowania struktury siedliska gatunku oceniono na III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana), zachowanie funkcji - II (dobre perspektywy), możliwość odtworzenia II (możliwość przy średnim nakładzie środków). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku B (dobry stan zachowania).

Izolacja: Podkowiec mały występuje w całej Europie południowej, a w Polsce osiąga północną granicę zasięgu. Ocena B (populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku).

Ocena ogólna: Obszar obejmuje znaczącą część krajowej populacji o dobrym stanie zachowania siedliska. Ocena A (znakomita).

Nocek orzęsiony *Myotis emarginatus* (1321)

Dla określenia znaczenia obszaru dla ochrony gatunku wykorzystano dane o wysokiej jakości „G” (monitoring liczebności nietoperzy w koloniach rozrodczych, znajdujących się na terenie obszaru).

Populacja: Liczebność populacji nocka orzęsionego w Polsce określana na podstawie kolonii rozrodczych jest szacowana na ok. 1350 osobników w alpejskim regionie biogeograficznym i ok. 2600 osobników w kontynentalnym regionie biogeograficznym. Liczebność nocka orzęsionego w obszarze Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego określono na 700-1500 osobników, co oznacza, że jest to najważniejszy dla tego gatunku obszar chroniony w kraju, zawierając niemal 40% jego krajowej populacji i ponad połowę populacji w alpejskim regionie biogeograficznym. Liczebność ta mieści się w przedziale $100 \% \geq p > 15 \%$ co pozwala na ocenę populacji „A”.

Stan zachowania siedliska gatunku: Siedliska kolonii rozrodczych, znajdujących się na strychach budynków sakralnych znajdują się w większości w dobrym lub bardzo dobrym stanie. W związku z powyższym, stopień zachowania struktury siedliska gatunku oceniono na III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana), zachowanie funkcji - II (dobre perspektywy), możliwość odtworzenia II (możliwość przy średnim nakładzie środków). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku B (dobry stan zachowania).

Izolacja: Nocek orzęsiony występuje w całej Europie południowej, a w Polsce osiąga północną granicę zasięgu. Ocena B (populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku).

Ocena ogólna: Obszar obejmuje znaczącą część krajowej populacji o dobrym stanie zachowania siedliska. Ocena A (znakomita).

Nocek duży *Myotis myotis* (1324)

Dla określenia znaczenia obszaru dla ochrony gatunku wykorzystano dane o wysokiej jakości „G” (monitoring liczebności nietoperzy w koloniach rozrodczych, znajdujących się na terenie obszaru).

Populacja: Liczebność populacji nocka dużego w Polsce jest szacowana w przedziale 10-20 tys. osobników w alpejskim regionie biogeograficznym oraz 50-100 tys. osobników w kontynentalnym regionie biogeograficznym. Liczebność nocka dużego w obszarze Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego określono na 150-350 osobników. Obszar Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego jest znaczącym dla tego gatunku obszarem chronionym w kraju. Przyjęto, że jego liczebność gatunku mieści się w przedziale $2 \% \geq p > 0 \%$ co pozwala na ocenę populacji „C”.

Stan zachowania siedliska gatunku: Siedliska kolonii rozrodczych, znajdujących się na strychach budynków sakralnych znajdują się w częściowo zdegradowanym, dobrym lub bardzo dobrym stanie. Najbardziej problematyczne wydaje się siedlisko kolonii w kościele w Podegrodziu. Kościół posiada bardzo niekorzystne oświetlenie bryły budynku oraz niebezpieczne dla nietoperzy siatki w oknach. Z relacji gospodarza budynku kolonia jest zdegradowana, ale jej odtworzenie jest niemożliwe ze względu na negatywne nastawienie miejscowej ludności. W związku z powyższym, stopień zachowania struktury siedliska gatunku oceniono na III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana), zachowanie funkcji - II (dobre perspektywy), możliwości odtworzenia - III (trudne lub niemożliwe). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku C (dobry stan zachowania).

Izolacja: Nocek duży występuje w całej Europie południowej i zachodniej, a w północnej Polsce osiąga północno-wschodnią granicę zasięgu. Ocena C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania).

Ocena ogólna: Ocena C (znacząca).

Na terenie ostoi stwierdzono występowanie 4 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są to:

- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo - Fagenion*),
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae - Fagenion*),
- 91P0 Jodłowy bór świętokrzyski (*Abietetum polonicum*),
- *9180 Jaworzyny i lasy klonowo - lipowe na stokach i zboczach (*Tilio - Acerion*), w tym 9180-2 Jaworzyna z jęczmikiem zwyczajnym (*Phyllitido - Aceretum*).

Ponadto stwierdzono występowanie w granicach obszaru dwóch typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG niewyszczególnionych wcześniej w SDF:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny;
- 3240 Zarośla wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków.

niestanowiących jednak przedmiotów ochrony ze względu na nieznaczącą reprezentatywność (mała powierzchnia siedlisk).

Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion) (kod: 9110)

Jakość danych: W ramach prac terenowych w 2013 r. dokonano wizji lokalnej większości obszarów leśnych położonych w granicach obszaru oraz wykonano ponad 60 zdjęć fitosocjologicznych kierując się wytycznymi metodycznymi opracowanymi dla monitoringu siedlisk przyrodniczych (Mróz 2010). Wśród zebranych danych, 12 zdjęć reprezentowało zespoły leśne będące identyfikatorami siedliska 9110 kwaśne buczyny. ze względu na brak możliwości szczegółowej penetracji wszystkich obszarów leśnych w granicach Ostoi, należy zaliczyć je do klasy M (dane o przeciętnej jakości).

Reprezentatywność: Stopień reprezentatywności kwaśnych buczyn w obszarze PLH120052 jest bardzo różny. Można spotkać płaty z bardzo dobrą reprezentacją gatunków charakterystycznych i dobrze zachowaną strukturą fitocenozy, jak i płaty wyraźnie zubożałe znajdujące się pod silną antropopresją. Dużą wartość przyrodniczą mają napotkane głównie w paśmie Cietnia płaty siedliska 9110 reprezentowane przez ubogie lasy jodłowe (zespoły *Galio rotundifolii-Abietetum* oraz *Drypterido dilatatae-Abietetum*), ponieważ w Karpatach są dość rzadkie (Danilewicz i in. 2004). Ogólnie stopień reprezentatywności B – dobry.

Względna powierzchnia: Powierzchnia zinwentaryzowanych w obszarze płatów reprezentujących siedlisko przyrodnicze 9110 wynosi 430,60 ha. Powierzchnia siedliska w alpejskim regionie biogeograficznym w Polsce szacowana jest na 29000 ha, a w kontynentalnym regionie biogeograficznym na 92000 ha, co oznacza, że w obszarze Natura 2000 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLH120052 znajduje się $\leq 2\%$ zasobów krajowych, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C – znacząca.

Stopień zachowania struktury: Z uwagi na silną, prowadzoną także w okresie wegetacyjnym eksploatację drzewostanów oraz generalnie niezadawalającą ilość martwego drewna w ekosystemie stopień zachowania struktury określono na III – średnio zachowana lub zdegradowana struktura.

Stopień zachowania funkcji: W związku z przygotowaniem dla obszaru planu zadań ochronnych należy przyjąć, że perspektywy zachowania struktury siedliska można ocenić na II – dobre perspektywy. Nie bez znaczenia jest także położenie większości płatów siedliska na terenach administrowanych przez Lasy Państwowe, które prowadzą planową gospodarkę leśną dającą także dobre perspektywy ochrony.

Ocena ogólna: Uwzględniając dobrą reprezentatywność „B” i dobry stan zachowania siedliska „B”, przy niewielkim udziale w zasobach krajowych siedliska (kryterium względnej powierzchni „C”), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako dobra „B”.

Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion) (kod: 9130)

Jakość danych: W ramach prac terenowych w 2013 r. dokonano wizji lokalnej większości obszarów leśnych położonych w granicach ostoi oraz wykonano ponad 60 zdjęć fitosocjologicznych kierując się wytycznymi metodycznymi opracowanymi dla monitoringu siedlisk przyrodniczych (Mróz 2010). Wśród zebranych danych, 24 zdjęcia reprezentowały zespół żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum* będący identyfikatorem siedliska 9130 żyzne buczyny. Ze względu na brak możliwości szczegółowej penetracji wszystkich obszarów leśnych w granicach Ostoi, należy zaliczyć je do klasy M (dane o przeciętnej jakości).

Reprezentatywność: Stopień reprezentatywności żyznych buczyn w Ostoi PLH120052 jest zróżnicowany.

Większość płatów zidentyfikowano jako podzespół typowy podzielony na dwa warianty: ubogi florystycznie wariant paprociowy, w którym gatunki charakterystyczne dla zespołu i związku są słabo reprezentowane oraz wariant typowy z lepiej wykształconą charakterystyczną kombinacją gatunków. Dwa zdjęcia wykonane w nawiązującym do jaworzyn podzespole *Dentario glandulosae-Fagetum lunarietosum*. Generalnie siedlisko 9130 żyznych buczyn w obszarze „Ostaje Nietoperzy Beskidu Wyspowego” jest dość ubogie florystycznie, a struktura fitocenozy jest często zbyt uproszczona. Zwłaszcza w porównaniu do innych buczyn w Gorcach, Beskidzie Sądeckim czy Bieszczadach siedlisko 9130 w Ostoi PLH120052 należy uznać za wykształcone stosunkowo słabo. Z powyższych względów ich stopień reprezentatywności oceniono na C – znaczący.

Względna powierzchnia: Powierzchnia zinwentaryzowanych w obszarze płatów reprezentujących siedlisko przyrodnicze 9130 wynosi 559,19 ha. Powierzchnia siedliska w alpejskim regionie biogeograficznym w Polsce szacowana jest na 120000 ha, a w kontynentalnym regionie biogeograficznym na 140000 ha, co oznacza, że w obszarze Natura 2000 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLH120052 znajduje się $\leq 2\%$ zasobów krajowych, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C – znacząca.

Stopień zachowania struktury: Z uwagi na intensywną, prowadzoną także w okresie wegetacyjnym eksploatację drzewostanów oraz generalnie niezadawalającą ilość martwego drewna w ekosystemie stopień zachowania struktury określono na III – średnio zachowana lub zdegradowana struktura.

Stopień zachowania funkcji: W związku z przygotowaniem dla Ostoi planu zadań ochronnych, należy przyjąć, że perspektywy zachowania struktury siedliska można ocenić na II – dobre perspektywy. Nie bez znaczenia jest także położenie większości płatów siedliska na terenach administrowanych przez Lasy Państwowe, które

prowadzą planową gospodarkę leśną dającą także dobre perspektywy ochrony.

Ocena ogólna: Uwzględniając niezbyt wysoką ocenę reprezentatywności „C”, przy niewielkim udziale w zasobach krajowych siedliska (kryterium względnej powierzchni „C”), mimo generalnie niezłego stanu zachowania „B”, ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako znacząca „C”.

*Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphylloides-Acerion pseudoplatani*) (kod: *9180)

Jakość danych: W roku 2013 włączono w granice obszaru Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLH120052 jego niewielki obszar Natura 2000 Kostrza PLH120009 o wielkości 36,4 ha utworzony w 2008 r. na bazie niewielkiego rezerwatu leśnego o tej samej nazwie, który od 2001 r. chronił dobrze zachowane płaty jaworzyn z miesięcznicą trwałą i jęczmikiem (*Lunario-Aceretum*, *Phyllitido-Aceretum*). Dzięki dokumentacji projektowej rezerwatu oraz późniejszej ekspertyzie na cele PZO jaworzyny na tym terenie mają dobrą i aktualną dokumentację przyrodniczą. Z tych względów dane siedlisku *9180 w obszarze PLH120052 należy zaliczyć do klasy G (dane o wysokiej jakości). W trakcie badań terenowych w 2013 roku na północnych stokach Sałasza Zachodniego (763 m) w oddziale 10d Nadleśnictwa Limanowa znaleziono niewielki płat (2,5 ha) zniekształconego zespołu jaworzyny miesięcznicowej *Lunario-Aceretum*, którego nie uwzględniono w poniższych ocenach, gdyż wymaga on renaturyzacji.

Reprezentatywność: Jaworzyny w rezerwacie „Kostrza” są dobrze zachowane. Wyróżniają się dobrą reprezentacją gatunków charakterystycznych dla zespołu i związku, odznaczają się wielogeneracyjnymi i zróżnicowanymi gatunkowo drzewostanami przekraczającymi wiek 150 lat. Z powyższych względów ich stopień reprezentatywności oceniono na A – doskonały.

Względna powierzchnia: Powierzchnia zinwentaryzowanych w obszarze płatów reprezentujących siedlisko przyrodnicze 9180 wynosi 16,50 ha. Powierzchnia siedliska w alpejskim regionie biogeograficznym w Polsce szacowana jest na ok. 743 ha, a w kontynentalnym regionie biogeograficznym na 1300 ha, co oznacza, że w obszarze Natura 2000 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLH120052 znajduje się $\leq 2\%$ zasobów krajowych, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C – znacząca. Na terenie ostoi najbardziej rozpowszechniony jest zespół jaworzyny z jęczmikiem *Phyllitido-Aceretum*, który należy do najrzadszych zbiorowisk Polski, a jego względna powierzchnia w obszarze wynosi prawie 10% powierzchni krajowej.

Stopień zachowania struktury: W związku z rezerwatowym charakterem większości płatów jaworzyn, stopień zachowania ich struktury określono na I - siedliska o doskonale zachowanej strukturze.

Stopień zachowania funkcji: Dzięki objęciu większość siedlisk *9180 ochroną rezerwatową należy przyjąć, że perspektywy zachowania struktury siedliska można ocenić na I – doskonałe perspektywy.

Ocena ogólna: Uwzględniając doskonałą reprezentatywność „A” i doskonały stan zachowania siedliska „A”, pomimo niewielkiego udziału powierzchniowego (kryterium względnej powierzchni „C”), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce może być określona jako doskonała „A”.

Jodłowy bór świętokrzyski (*Abietetum polonicum*) (kod: 91P0)

Podczas prac terenowych wykonywanych na potrzeby projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego stwierdzono obecność siedliska 91P0 – jodłowy bór świętokrzyski *Abietetum polonicum*. Jodłowy bór świętokrzyski jest typem siedliska przyrodniczego, które dotychczas zostało zidentyfikowane jedynie na terenie naszego kraju. Poza Górami Świętokrzyskimi i Roztoczem endemiczny dla Polski zespół wyżynnego boru jodłowego *Abietetum polonicum* występuje także w piętrze pogórza Karpat i był podawany z omawianego terenu (Róžański i in. 1987, Róžański Szwagrzyk 1987, Stachurska 1998). Badania potwierdziły podawane wcześniej informacje o występowaniu wyżynnego boru jodłowego na tym obszarze. Siedlisko tworzą dość rozległe płaty na wschodnich stokach Cietnia (829 m n.p.m.) i u południowych podnóży Kostrzy (720 m n.p.m.). Wyżynne bory jodłowe w Ostoi są ubogie florystycznie, dominującym gatunkiem w drzewostanie jest jodła, najczęściej z domieszką sosny i świerka. W acydofilnym runie panuje borówka czarna *Vaccinium myrtillus* oraz borowe mchy: *Polytrichastrum formosum*, *Leucobryum glaucum*. Ciekawostką jest występowanie bardzo rzadkich w tym piętrze wysokościowym gatunków jak płaszczeciec falisty *Buckiella undulata* oraz chronionych paprotników: podrzenia żebrowca *Blechnum spicant* i widłaka jałowcowatego *Lycopodium annotinum*.

Jakość danych: W ramach prac terenowych w 2013 r. dokonano wizji lokalnej większości obszarów leśnych położonych w granicach ostoi oraz wykonano ponad 60 zdjęć fitosocjologicznych kierując się wytycznymi

metodycznymi opracowanymi dla monitoringu siedlisk przyrodniczych (Mróz 2010). Wśród zebranych danych, 9 zdjęć zostało wykonanych w nie wykazywanym wcześniej w SDF zespole wyżynnego jodłowego boru mieszanego *Abietetum polonicum* będący identyfikatorem siedliska 91P0 jodłowy bór świętokrzyski. Ze względu na brak możliwości szczegółowej penetracji wszystkich obszarów leśnych w granicach obszaru, należy zaliczyć je do klasy M (dane o przeciętnej jakości).

Reprezentatywność: Chociaż omawiane siedlisko zostało zidentyfikowane daleko poza centrum występowania zespołu *Abietetum polonicum*, które przypada na Góry Świętokrzyskie i Roztocze, jego stopień reprezentatywności należy ocenić na B - dobry. Zarówno pod względem składu gatunkowego drzewostanu, jak i spektrum florystycznym runa, karpacka postać świętokrzyskiego boru jodłowego wykazuje większość cech wskazywanych przy identyfikacji klasycznych postaci zespołu z wyżyn Polski południowej (Matuszkiewicz J. 2001, Łabaj Mróz 2004, Lorens 2010), a charakterystyczna kombinacja gatunków jest bardzo podobna.

Względna powierzchnia: Powierzchnia zinwentaryzowanych w obszarze płatów reprezentujących siedlisko przyrodnicze 91P0 wynosi 249,52 ha. Powierzchnia siedliska w kontynentalnym regionie biogeograficznym w Polsce szacowana jest na ok. 743 ha, a w kontynentalnym regionie biogeograficznym na 18500 ha, co oznacza, że w obszarze Natura 2000 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLH120052 znajduje się $\leq 2\%$ zasobów krajowych, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C – znacząca.

Stopień zachowania struktury: Z uwagi na intensywną, prowadzoną także w okresie wegetacyjnym eksploatację drzewostanów, dużego udziału drzewostanów w I i II klasie wieku oraz generalnie niezadawalającą ilość martwego drewna w ekosystemie stopień zachowania struktury określono na III – średnio zachowana lub zdegradowana struktura.

Stopień zachowania funkcji: W związku z przygotowaniem dla obszaru PLH120052 planu zadań ochronnych, należy przyjąć, że perspektywy zachowania struktury siedliska powinno ocenić się na II – dobre perspektywy, pod warunkiem realizacji zapisów planu po jego ustanowieniu. zmiany sposobu zagospodarowania tych drzewostanów.

Ocena ogólna: Uwzględniając dobrą reprezentatywność „B” i dobry stan zachowania siedliska „B”, przy znaczącym udziale w zasobach krajowych siedliska (kryterium względnej powierzchni „C”), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako dobra „B”.

Obecność tego endemicznego dla Polski siedliska na kresowym stanowisku w obszarze Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLH120052, znacznie podnosi wartość przyrodniczą tego obszaru.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	A10.01		b
H	G05.04		b
H	E06		b
M	K03.04		b
M	K03.06		b
H	G01.04		b
H	J02.03		b
H	G05		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne, O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Bajorek-Zydroń K., Róžański W. Szkudlarek R. 2014. Dokumentacja Planu Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH120052 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego w województwie małopolskim. ProGea Consulting. RDOŚ Kraków2. Bodziarczyk J., Świerkosz K. 2004: Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani). W: Herbich J. (red.). Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., s. 128-1633. Harmata W. 1991: Kolonie letnie podkowca małego *Rhinolophus hipposideros* w niektórych regionach Polski południowej. Biuletyn CIC 1(10)4. Herbich J. (red). 2004. Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5, s. 344.5. Danielewicz W., Holeksa J., Pawlaczyk P., Szwagrzyk J. 2004. Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion). W: Herbich J. (red.). Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., s. 29-486. Gubała W., Piksa K. 2021. Nietoperze jaskiń Beskidu Wyspowego, Beskidu Sądeckiego i Pogórza Rożnowskiego – historia poznania, perspektywy zachowania, potencjał obszarów. Materiały 55 sympozjum speleologicznego. Sekcja Speleologiczna Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika; str. 52-537. Kokurewicz T. Wybrane elementy ekologii rozrodu podkowca małego (*Rhinolophus hipposideros*, BECHST., 1800) oraz ich znaczenie dla ochrony gatunku. Biuletyn CIC 18/19: 31-32.8. Krajowy plan ochrony podkowca małego – w ramach programu Transition Facility 2004 – „Opracowanie planów renaturyzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków na obszarach Natura 2000 oraz planów zarządzania dla wybranych gatunków objętych Dyrektywą Ptasią i Dyrektywą Siedliskową”9. Lorens B. 2010. Jodłowy bór świętokrzyski. W: Mróz W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I; ss. 270–283. GIOŚ, Warszawa10. Matuszkiewicz J.M. 2001. Zespoły leśne Polski. PWN, Warszawa, 358 s.11. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Szczegółowe wyniki monitoringu prowadzonego w latach 2009-2011 dla gatunków zwierząt. 1303 Podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros* Bechstein 1800.12. Mróz W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa.13. Mróz W., Łabaj A. 2004: Jodłowy bór świętokrzyski (*Abietetum polonicum*). W: Herbich J. (red.). Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., s. 274-28014. Nejfeld P. 2012. Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru Natura 2000 PLH120009 "Kostrza" 15. Piksa K., Jaros R. 2016. Wyniki monitoringu nocka dużego *Myotis myotis* w latach 2015-2016. PMŚ GIOŚ16. Piksa K., Szkudlarek R. 2016. Sprawozdanie z monitoringu podkowca małego *Rhinolophus hipposideros* w Polsce – dwa regiony. PMŚ GIOŚ17. Piksa K., Szkudlarek R. 2016. Wyniki monitoringu nocka orzęsionego *Myotis emarginatus* w latach 2015-2016. PMŚ GIOŚ18. Piksa K. 2019. Sprawozdanie dla części II zamówienia „Monitoring nietoperzy i ich siedlisk na potrzeby oceny skuteczności prowadzonych działań ochronnych” RDOŚ Kraków19. PTTP ProNatura 2014-2018. Sprawozdania z wykorzystania zezwolenia na odstępstwa nr OP-I.6401.24.2014.PKw z lat 2014-2018- wyniki

kontroli kolonii letnich nietoperzy.20. Różański W., Szwagrzyk J. 1987. Wzniesienie, wystawa i nachylenie jako czynniki kształtujące rozmieszczenie zbiorowisk leśnych na Pogórzu Wielickim i w przyległej części Beskidów. Sylwan 131 (7), 59-69.21. Różański W., Filkova B., Kobak L., Koczwańska J., Lesiński J., Szwagrzyk J., Tarko G. 1987. Zróżnicowanie zbiorowisk leśnych występujących na Pogórzu Wielickim i w przyległej części Beskidów. Zesz. Nauk. AR 215 (17): 221-231, Kraków22. Stachurska A. 1998. Zbiorowiska leśne północno-wschodniej części Pogórza Wielickiego (Karpaty Zachodnie). Zesz. Nauk. UJ MCCXV Prace Bot. 30: 5-78.23. Staszkievicz J. 1964. Zbiorowiska leśne pasma Jaworza (Beskid Wyspowy). Fragm. Flor. Geobot. 10(3): 319-355.24. Szkudlarek R., Węgiel A., Węgiel J., Paszkiewicz R., Mleczeek T., Gottfried T., Grzywiński W., Gubańska A., Iwaniuk Ł., Adamski A., Dudek I. 2003. Nietoperze Beskidu Sądeckiego i Niskiego. Porozumienie dla Ochrony Nietoperzy.25. Towpasz K. 1974 Rośliny naczyniowe południowo-wschodniej części Beskidu Wyspowego. Cz. 1. Monographiae. Botanicae 4626. Towpasz K. 1975 Rośliny naczyniowe południowo-wschodniej części Beskidu Wyspowego. Cz. 2. Monographiae. Botanicae 4827. Węgiel A., Paszkiewicz R., Szkudlarek R. 2001: „Nietoperze Beskidu Wyspowego, Beskidu Sądeckiego, Beskidu Niskiego i Pogórza Karpackiego – letnie schronienia nietoperzy w budynkach”. Nietoperze 2: 75-84.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	37.87	PL02	0.69		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu	*	37.87
PL02	Kostrza	+	0.69

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Adres:	Polska Mogilska 25 31-542 Kraków
Adres e-mail:	sekretariat.krakow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 17 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLH120052 Link: http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2017/1315/akt.pdf
---	--

☐ Nie, ale jest w przygotowaniu

☐ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH120052

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)